

Retningsendringen

Hva er viktig for deg?

Utfordringer for fremtidens helsetjeneste

Store fremskritt i medisinsk forskning og teknologi

Økende kompleksitet i helsetjenesten

Helsetjeneste rettet inn mot å dekke akutte behov

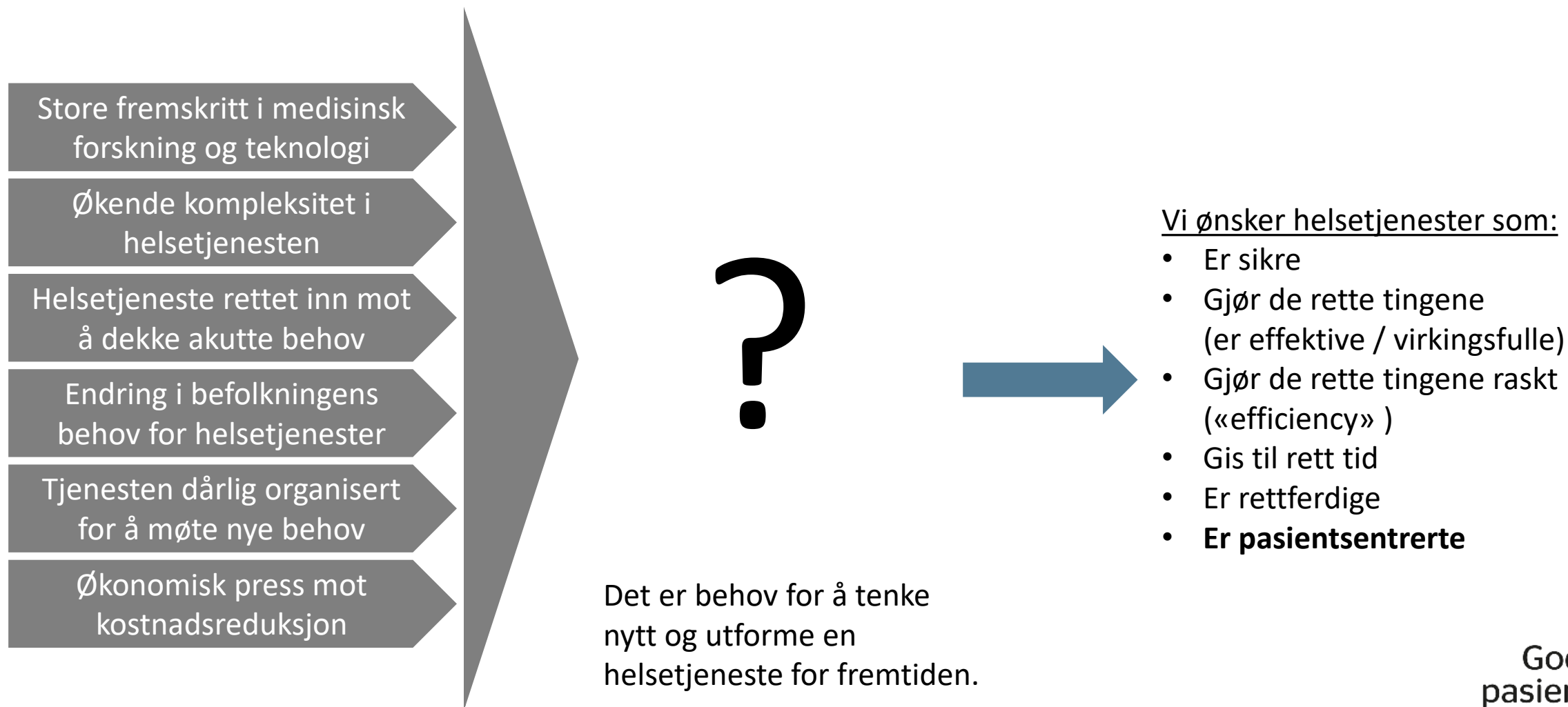
Endring i befolkningens behov for helsetjenester

Tjenesten dårlig organisert for å møte nye behov

Økonomisk press mot kostnadsreduksjon

«Dagens løsninger passer ikke for fremtidens utfordringer»
(Institute of Medicine, 2001)

Utfordringer for fremtidens helsetjeneste

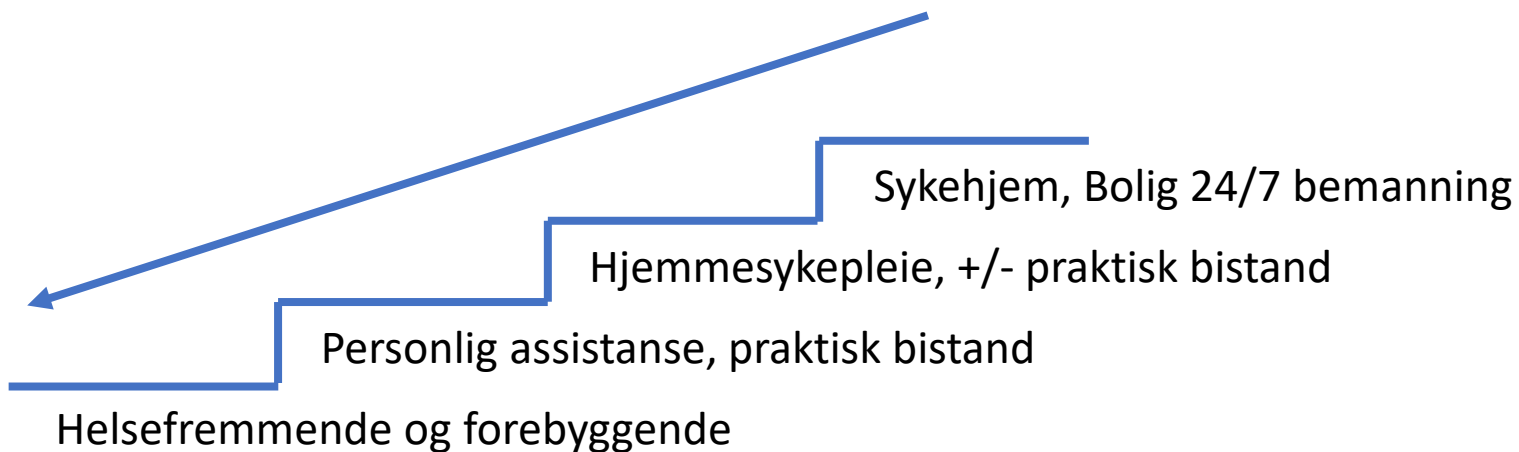

Disposisjon

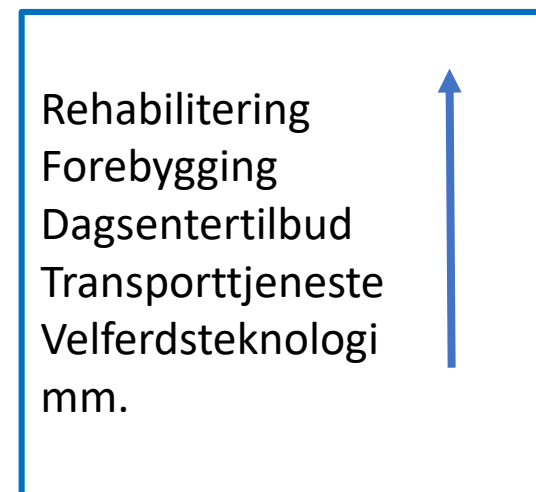
- Hvorfor er det nødvendig med en retningsendring?
- Kan vi måle retningsendringen?
- Hvordan skape retningsendring?
- Internasjonal inspirasjon

Omsorgstrappa

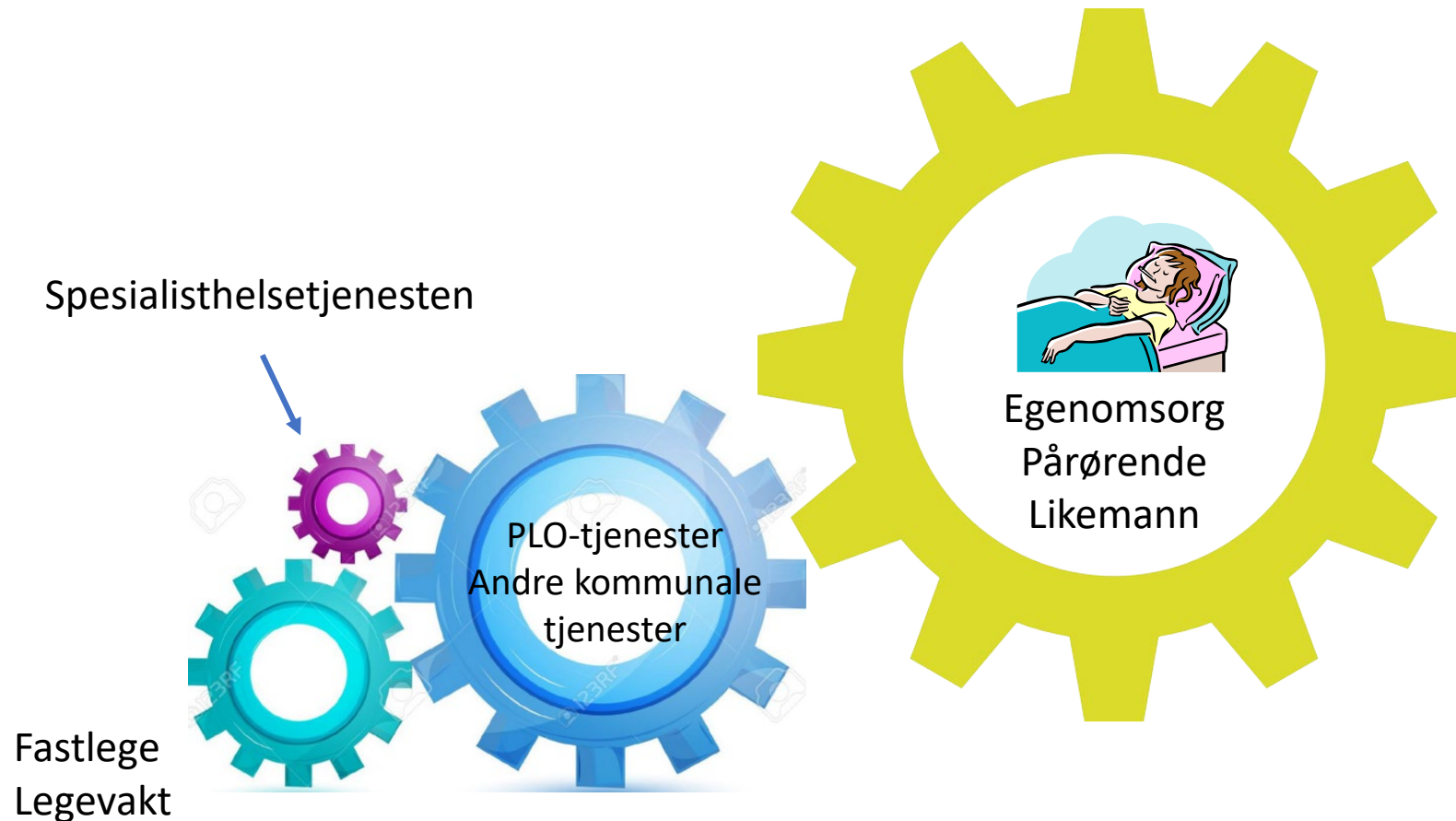
(Lang)varige omsorgstjenester

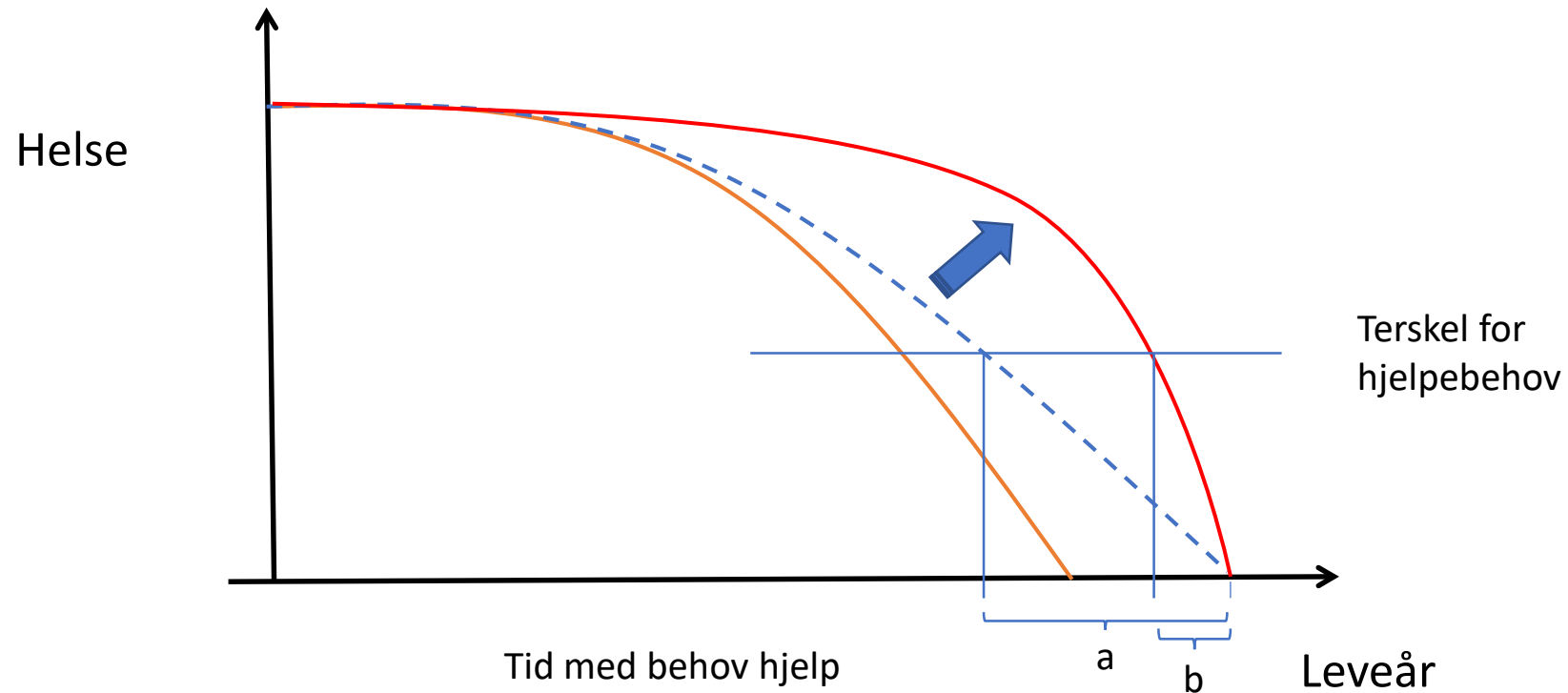
Midlertidige
innsatstjenester

Behandling og oppfølging av pasienter med kronisk sykdom

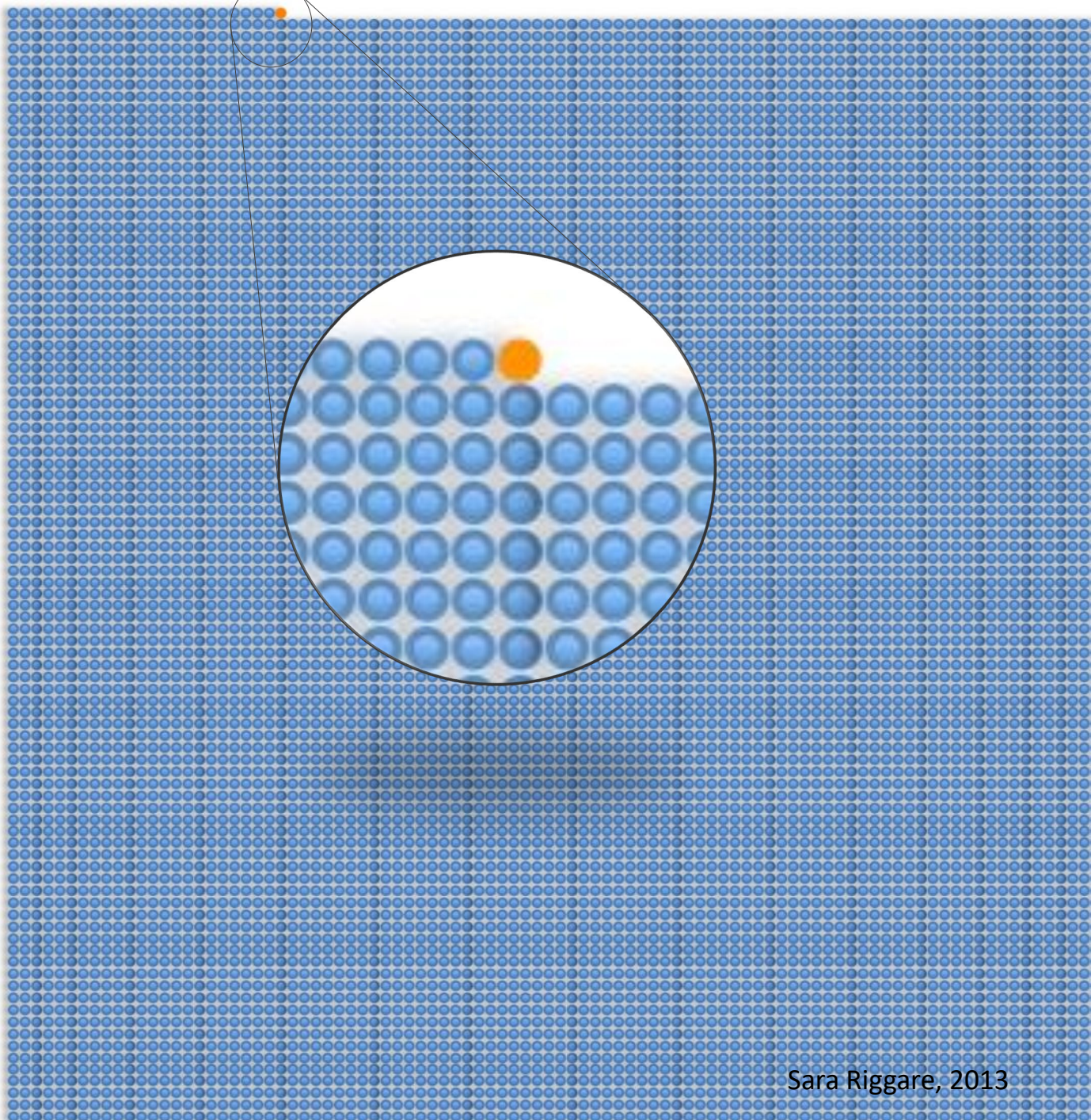

År til livet - eller liv til årene?

Mye tyder på at vi allerede lever lenger uten hjelpebehov (tredje alder). Eldrebølgen kommer, men ikke en tilsvarende bølge med økt behov for helsetjenester.

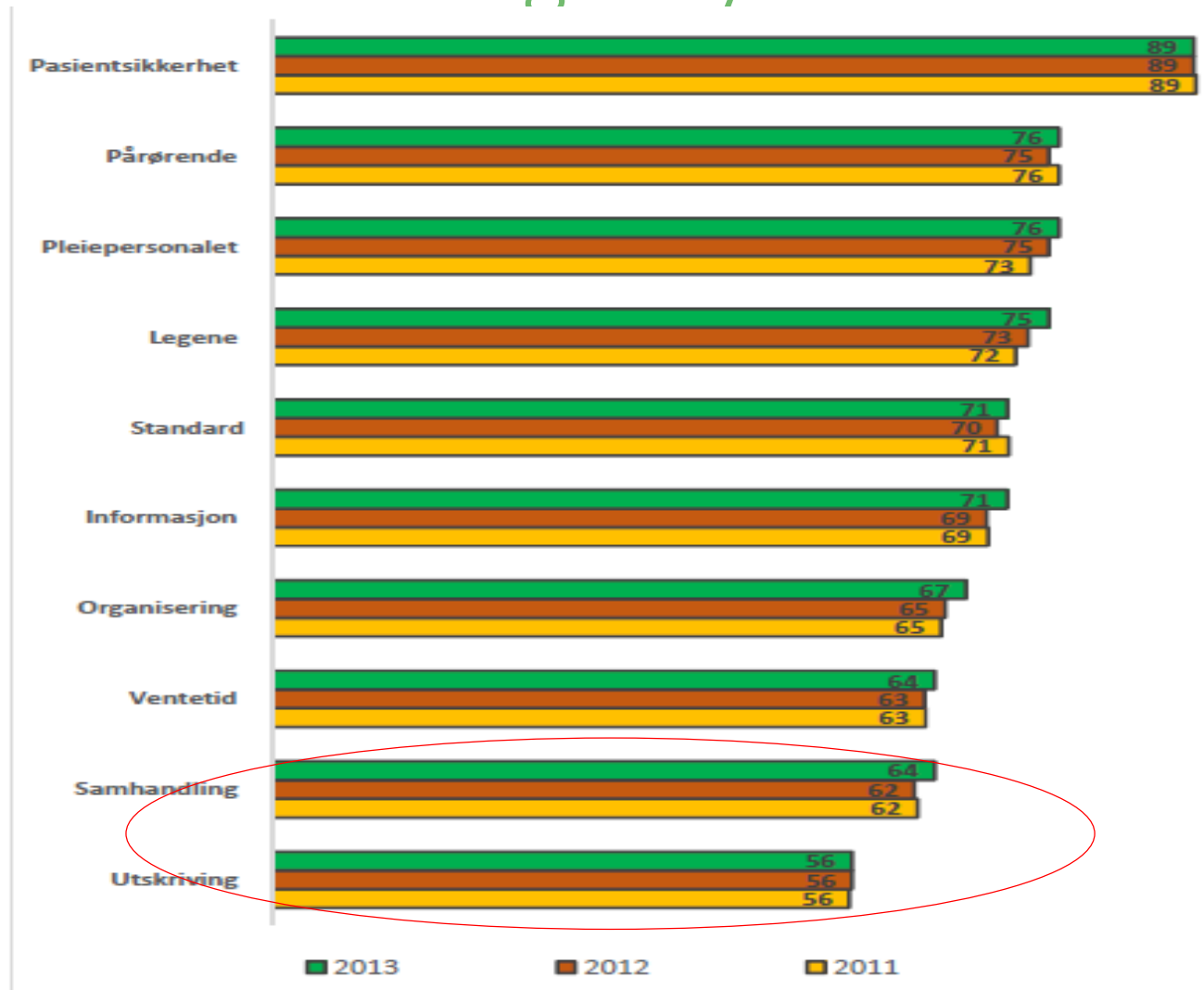
Spijker J, MacInnes J. Population ageing: the timebomb that isn't? [BMJ 2013 2013-11-12 23:30:47;347](https://doi.org/10.1136/bmj.2013.11.12.23.30.47.347)

Sara Riggare, 2013

Gode
pasient
—forløp

Pasienterfaringer sykehus 2011-2013

Figur 1. Pasienterfaringsindikatorerne og gjennomsnittverdier. Resultater for 2011, 2012 og 2013. Tallene er vektet.

Forberedelse av utskriving og samarbeid

Under sykehusoppholdet: Forberedelse til tiden etter utskriving

⊥	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke aktuelt
44. Ble du informert om hva du selv kunne gjøre hjemme ved eventuelle tilbakefall?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
45. Ble du informert om hvilke plager du kunne regne med å få i tiden etter sykehusoppholdet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
46. Ble en oppdatert liste over medisinene dine gjennomgått med deg da du ble utskrevet fra sykehuset?				Ja ☐	Nei ☐	Ikke aktuelt ☐

Sykehusets samarbeid med andre

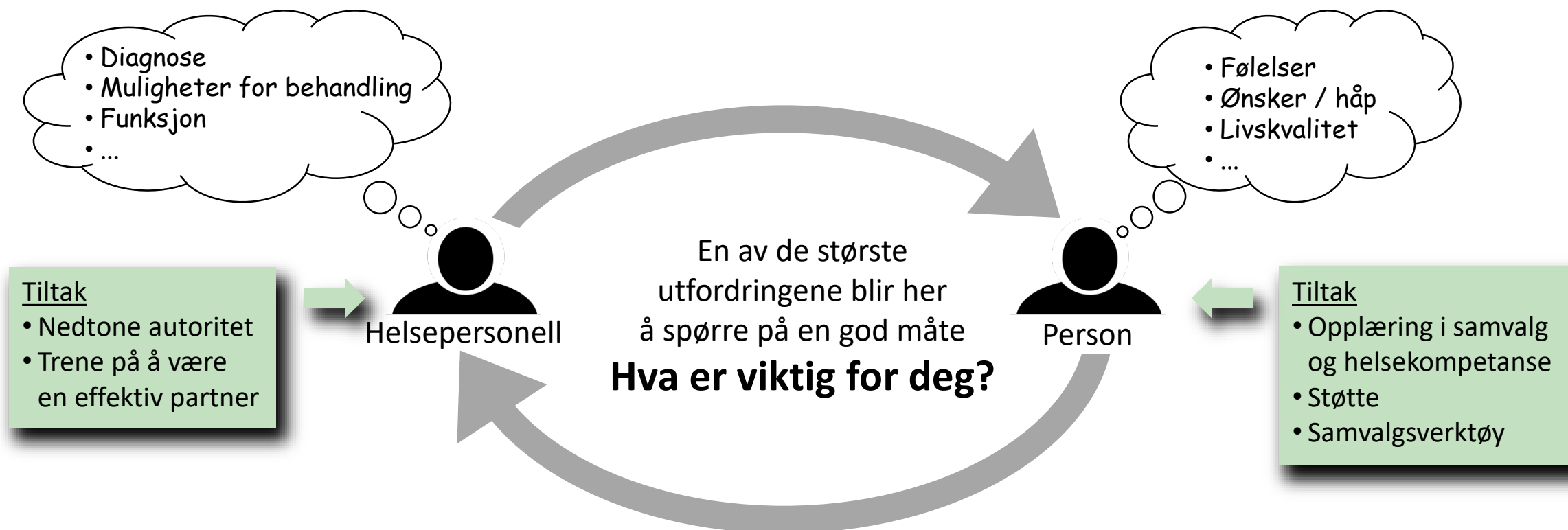
	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke	Ikke aktuelt
47. Opplever du at sykehuset har samarbeidet bra med fastlegen din om det du var innlagt for?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
48. Opplever du at sykehuset har samarbeidet bra med hjemmetjenesten/andre kommunale tjenester om det du var innlagt for?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Samlet vurdering av sykehuset

Every system is perfectly designed to
give exactly the results it gives.

Paul Batalden

Utfordring! – fjerne barrierer for å øke samvalg

Endret fokus

Dagens pasientforløp

Morgendagens forløp

Struktur(org.)

Prosesser

Struktur(org.)

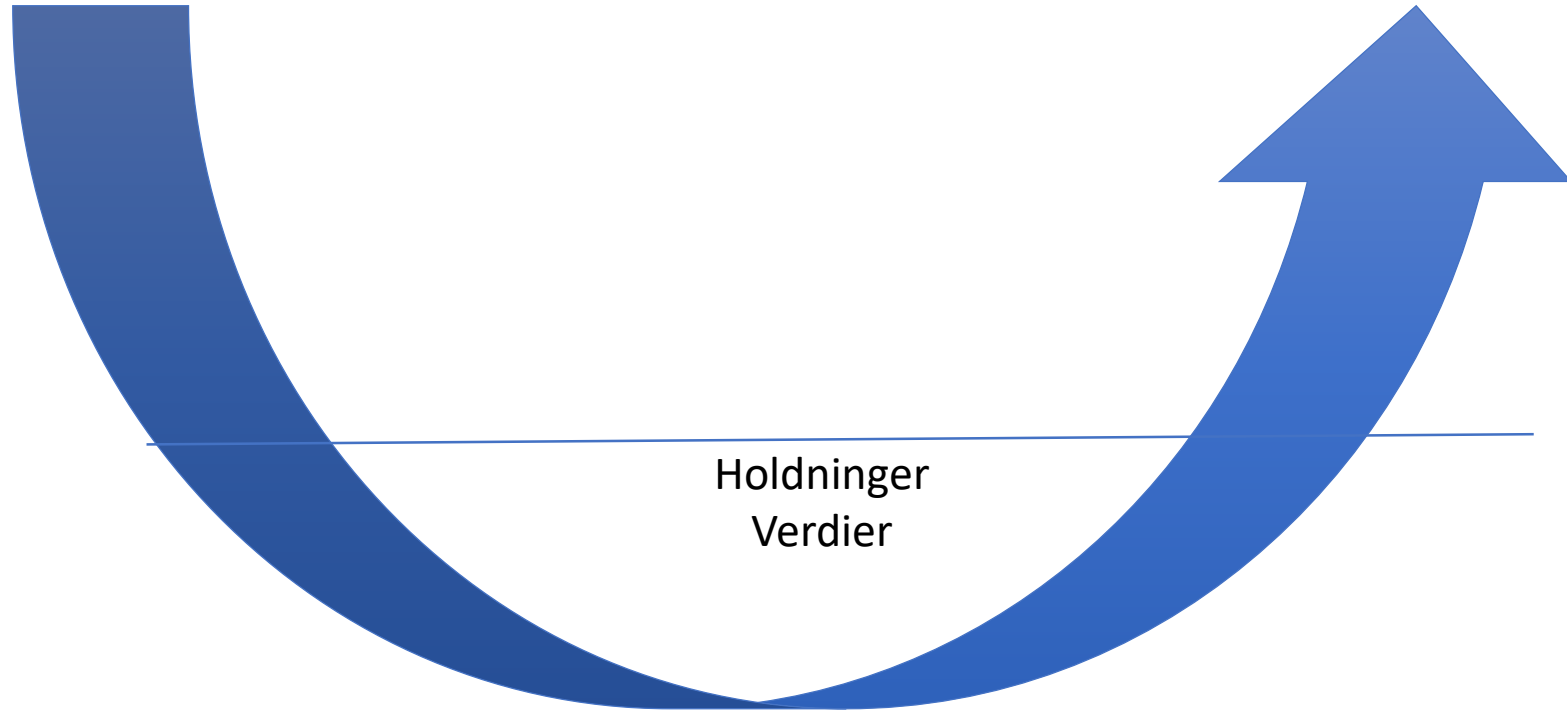
Prosesser

Holdninger
Verdier

”Hva er i veien med deg?”

”Hva er viktig for deg?”

Gode
pasient-
forløp

Berit Neerbye

er født i 1942 og har diagnosen KOLS. I desember 2015 amputerte hun venstre fot. Etter dette bodde hun i en omsorgsleilighet på et bo- og aktivitetssenter med daglig hjelp fra hjemmetjenesten.

Tidlig i 2016 ble Berit innlagt på sykehus pga en infeksjøs KOLS forverring. Når hun var utskrivningsklar trengte hun et korttidsopphold for å komme seg til hektene igjen.

Hun kom til korttidsavdelingen i Lindesnes kommune i april 2016, og der ble hun møtt av spørsmålet:

«Hva er viktig for deg?»

Hva er viktig for deg?

Pasient ID:

Hvor vanskelig synes du det er å utføre aktiviteten nå?

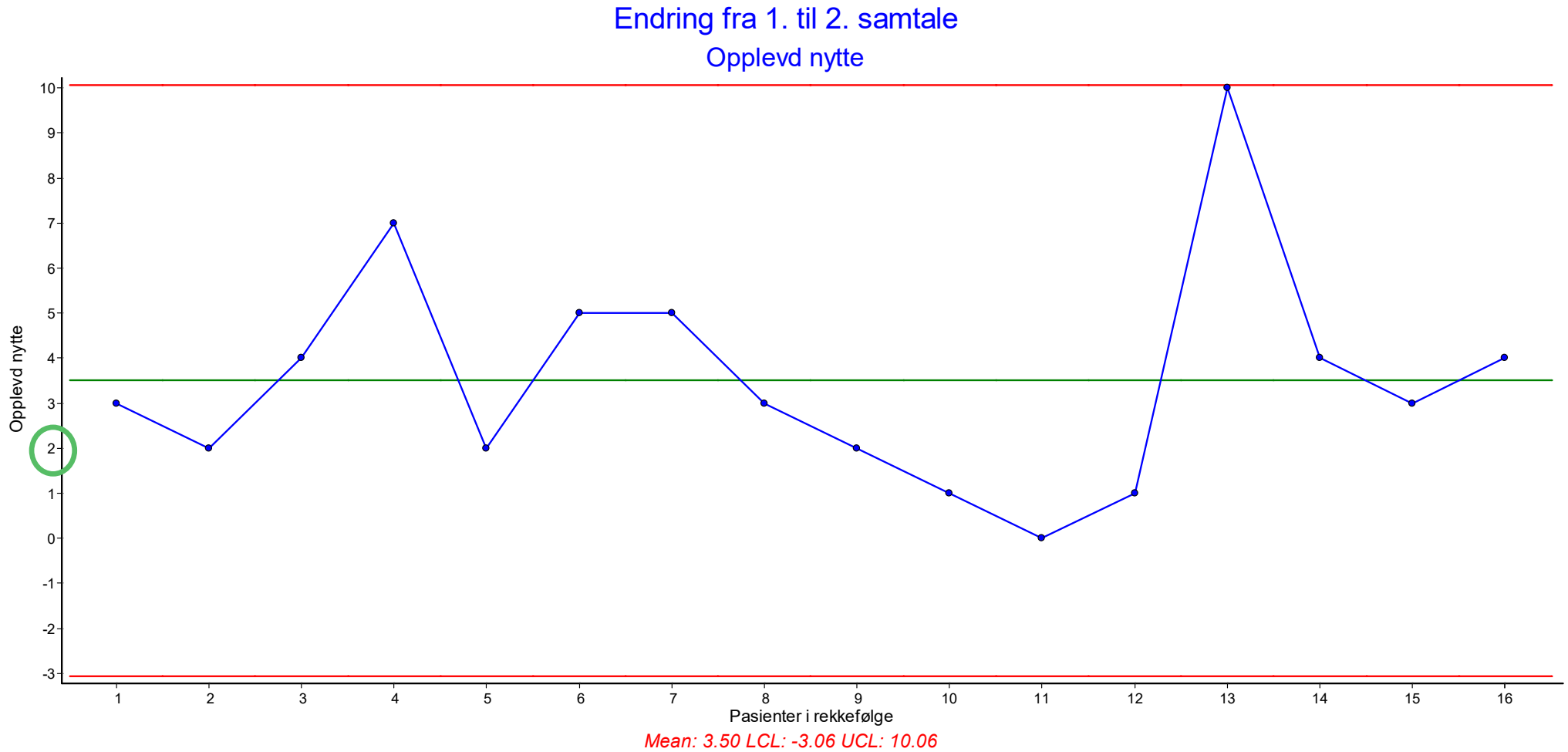
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Veldig Ingen
vanskelig vansker

	1. samtale	2. samtale
<i>Komme meg hjem</i>	<i>5</i>	<i>10</i>
<i>Bli sterkere i høyre fot</i>	<i>3</i>	<i>5</i>
<i>Bli kvitt oksygenet</i>	<i>5</i>	<i>10</i>
Gjennomsnitt	<i>4.3</i>	<i>8.3</i>
Opplevd nytte	<i>8.3</i>	<i>4.3</i>

8.3 - *4.3* = **4**

Målet for pasientforløpet

Virkeligheten

EpiData Analysis Graph

Gode pasientforløp

2017
Samling 3

Første
samarbeids-
møte

Audnedal

Bygge felles:

- PSFS
- Opplæring
- Sjekkliste
- Måling
- Felles plattform
- Forankring

2020

Nye Lyngdal
kommune

Felles pasientforløp

Fornye – Forbedre – Forenkle – Forene

Advarsel:
Kommune
sammenslåing

Bygge ny kommune:

- Bygge felles kriterier
- Bygge felles EPJ
- Bygge ny organisering og rolleavklaring
- Harmonisering av tjenester
- Bygge ny kultur
- Organisasjonsutvikling

Lyngdal

2017
Arbeidsgruppe
Helse og velferd

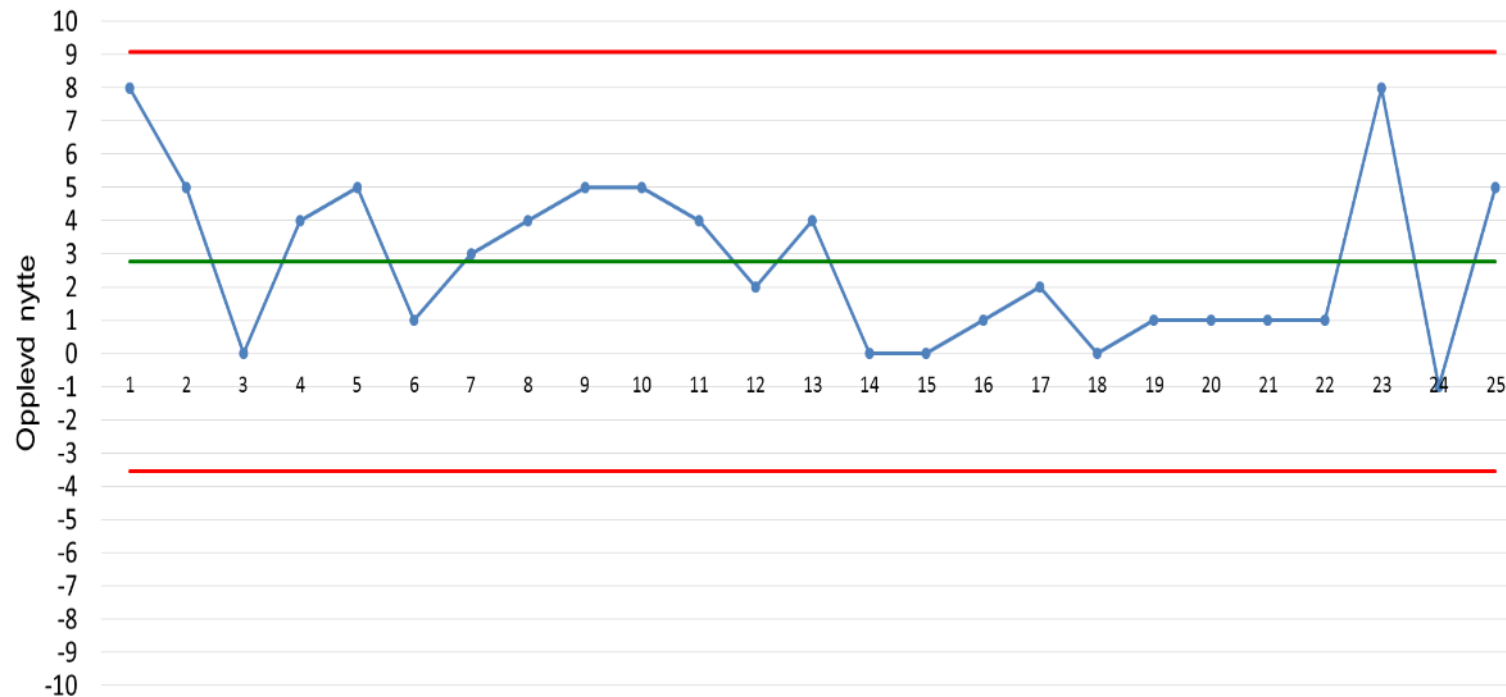
SENK FARTEN

Pasientforløp
pågår

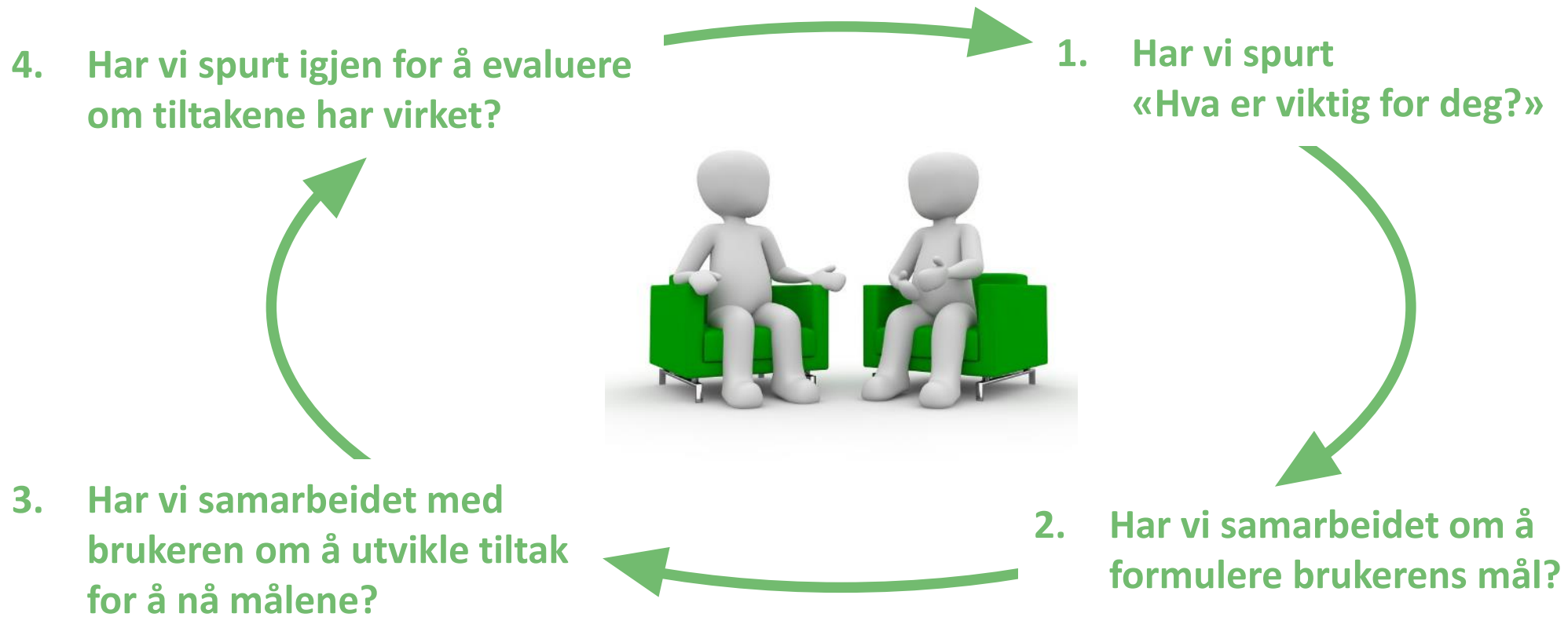
—forløp

Nye Lyngdal kommune

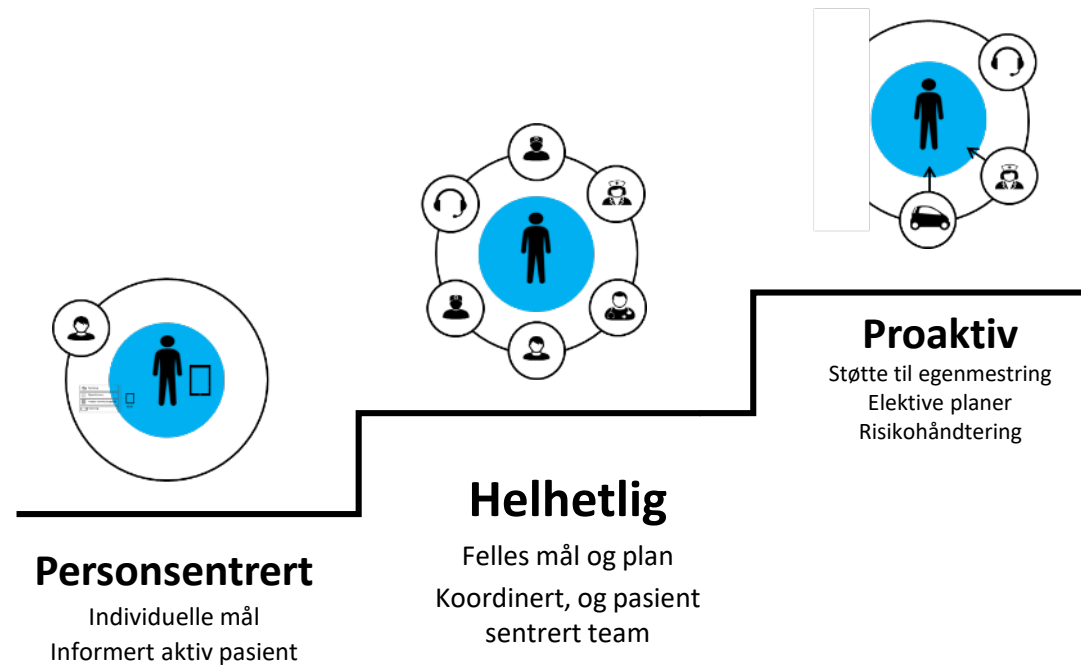
Pasienter i rekkefølge ID/Nr	Hva er viktig for deg?-samtalene		Opplevd nytte (skåre 2 - skåre 1)
	Gjennomsnitt skåre fra 1. samtale	Gjennomsnitt skåre fra 2. samtale	
1	1	9	8
2	1	6	5
3	0	0	0
4	3	7	4
5	1	6	5
6	6	7	1
7	3	6	3
8	5	9	4
9	1	6	5
10	3	8	5
11	2	6	4
12	5	7	2
13	2	6	4
14	9	9	0
15	7	7	0
16	5	6	1
17	3	5	2
18	6	6	0
19	9	10	1
20	9	10	1
21	5	6	1
22	1	1	1
23	2	10	8
24	5	4	-1
25	2	7	5

Systematisk arbeid over tid

PersonSentrertHelsetjenesteTeam – aktive ingredienser

Patient-Centred Care Team (PaCT)

NHS Lothian

Focusing the conversation on *what really matters* and creating personalised anticipatory care plans for people who frequently attend the Emergency Department and for people with complex long term conditions at high risk of admission to hospital.

- **33% reduction** in bed days
- **35% reduction** in ED attendances
- **£2,400,000** productive gain

pasient
—forløp

Maureen Bisognano, IHI

- Det jeg erfarer verden rundt når mennesker stopper og stiller dette spørsmålet, er at det forandrer hvordan vi ser på hverandre.
- Det skaper en dypere mening både for pasienter og helsepersonell.

Gode
pasient
forløp

A Guide to Having
**Conversations
 About What
 Matters**

Innhold

Tjenesteleverandører

- 1 Spørre hva som er viktig
- 2 Lytte til hva som er viktig
- 3 Gjøre det som er viktig

Pasient og nærpersoner

- 1 Forberede seg på spørsmålet
- 2 Dele hva som er viktig
- 3 Partnerskap for handling

Gå videre sammen

Fem anbefalte praksiser for å fremme tilstedeværelse og god kontakt med pasienten

JAMA | Special Communication

Practices to Foster Physician Presence and Connection With Patients in the Clinical Encounter

Donna M. Zulman, MD, MS; Marie C. Haverfield, PhD; Jonathan G. Shaw, MD, MS; Cati G. Brown-Johnson, PhD; Rachel Schwartz, PhD; Aaron A. Tierney, BA; Dani L. Zionts, MScPH; Nadia Safaeinili, MPH; Meredith Fischer, MA; Sonoo Thadaney Israni, MBA; Steven M. Asch, MD, MPH; Abraham Verghese, MD

JAMA. 2020;323(1):70-81. doi:10.1001/jama.2019.19003

https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2758456?utm_campaign=articlePDF%26utm_medium%3darticlePDFlink%26utm_source%3darticlePDF%26utm_content%3djama.2019.19003

(Zulman m.fl. 2020)

Personsentrert
forberedelse

Lytt aktivt
for å forstå

Bli enig om hva
som er viktig

Ta utgangspunkt i
personens situasjon

Legg merke til og
anerkjenn følelser

Gode
pasient-
forløp

Hva er viktig for deg gjør en forskjell...

Hva er viktig for Ellen Vege?

- Mamma har 7 barn, mange barnebarn og oldebarn.
 - Å nevne navnene til Ulf, Åshild, Kristin, Gunnar, Erik, Anders og Ingunn vil gjøre godt. Å si at alle med sine er veldig glad i henne.
- Mamma har et kristent livssyn, kanskje vil hun like å høre deg lese fra bibelen. Det ligger et merke på Salme 23 som kan gi henne noe godt.
- Du kan også lese Fadervår for henne hvis du husker den fra skolen eller søndagsskole 😊 Ho har også en diktbok med egne dikt i nattbordet.
- En hånd å holde i vil kunne gjøre godt og styrke henne. Det samme vil det å stryke henne over pannen kunne gjøre.
- Fint om du forsøker å fukte leppene med lepomade og svamp i munnen
- Husk høreapparat og briller dersom ho har øynene åpne
-
- Mamma har alltid vært veldig glad i musikk og spilt masse piano. Litt pianomusikk kunne være fint om noen finner det fram på Spotify
- Eksempler
 - ...Grieg
 -
- Salmen Amazing grace har ho alltid kommet tilbake til som en av de ho er mest glad i.

✍️ Lina Sandell

Anders 95231523